

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 537

гр. Ямбол, 19.09.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в закрито заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

Членове: Галина Ив. Вълчанова Люцканова
Яна В. Ангелова

като разгледа докладваното от Галина Ив. Вълчанова Люцканова Въззивно частно гражданско дело № 20222300500367 по описа за 2022 година

Производството пред ЯОС е образувано по частна жалба на д-р инж.М. И. Д. чрез пълномощника му адв.С. Х. от АК Пловдив против определение № 127/23.06.2022 г., постановено по гр.д.№ 380/2021 г. по описа на РС Тополовград, с което съдът е прекратено производството по делото.

Определението се счита за недопустимо, необосновано, неправилно поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила, евентуално нищожно, постановено в противоречие с практиката на смесен пет членен състав на ВКС и ВАС. Неправилни са изводите на първоинстанционният съд, че по исковата претенция е изтекла пет годишната давност по чл. чл. 110 и 111, б. „в“ от ЗЗД, понеже плащането по изпълнителен лист е извършено през 2015 г., тъй като съгласно чл. 116, б. „б“ давността спира да тече с предявяване на иск, а според чл. 115, б. „ж“ давността не тече, докато трае съдебният процес относно вземането. Другото основание за прекратяване на делото също се счита за неправилно, тъй като ответникът Министерство на правосъдието е процесуално легитимен да отговаря пред съда по специалния ЗОДОВ и претенцията не се явява недопустима по отношение на него. Той е процесуален субституент на Държавата и като такъв е пасивно легитимен ответник по иск по ЗОДОВ.

Иска се отмяна на атакуваното определение, връщане на делото за разглеждане по същество от първата инстанция и присъждане на направените разноски.

От ответника Министерство на правосъдието е депозиран отговор на частната жалба, която се счита за неоснователна, а определението се счита за правилно. Правилно районният съд е приел, че искът се явява недопустим спрямо МП, тъй като този ответник не притежава качеството процесуален субституент на държавата. Процесуалните субституенти се определят от закона, като съгласно чл. 31, ал. 1 ГПК държавата се представлява от министъра на финансите, освен когато в закон е предвидено друго. Такива закони са например Закона за концесиите и Закона за устройство на черноморското крайбрежие и др., които уреждат представителството на държавата по дела, които се отнасят до спорове във връзка с концесионни договори. Настоящият случай не е такъв, тъй като за Министерството на правосъдието законодателят не е предвидил да осъществява процесуалното представителство на държавата. Поддържа се, че на основание чл. 110 и чл. 111, б. „в“ ЗЗД е

изтекла погасителната давност по отношение претендираните суми, тъй като същите са платени преди повече от пет години, а претендираните лихви - преди повече от три години, като дългът по изпълнителното дело е погасен - на 20.10.2015 г, а исковата молба е подадена на 18.11.2021 г.

Съдът след като се запозна със становищата на частния жалбоподател, на ответника по делото и с делото на РС Тополовград, приема за установено следното:

Гр.д.№ 380/2021 г. по описа на ТгрС е образувано след като ЯОС по ч.гр.д.№ 326/2021 г. е изпратил на основание чл.23 ал.3 от ГПК делото по искова молба на М. И. Д., ЕГН ***** против Окръжен съд - Бургас и Министерство на правосъдието по иск с правно основание чл.2в, ал.1, т.2 от ЗОДОВ, за разглеждане в Районен съд – гр.Тополовград. Първоначално Д. е депозирал пред Районен съд Бургас искова молба против Окръжен съд - Бургас и Министерство на правосъдието по иск с правно основание чл.2в, ал.1, т.2 от ЗОДОВ с искане да бъдат осъдени солидарно ответниците да му заплатят сумата 5500 лв. Сумата представлява обезщетение за причинени на ищеца неимуществени вреди – унижение, емоционален дискомфорт, загуба на доверие в съдебната система, частните съдебни изпълнители и държавния апарат. Тези неимуществени вреди са причинени от ответниците, които съществено са нарушили правото на Европейския съюз, като впоследствие с уточняващи молби са конкретизирани и нарушените норми. Описани са поотделно действията на ответниците, довели до вредите за ищеца като тези на Бургаски окръжен съд се изразяват в това, че съдът е постановил акт, с който отменя решение на Бургаски районен съд по гр.д.№ 1105/2017 г., с което е бил уважен иск на Д. за вреди срещу ЧСИ Т.К.. Увреждащите действия на Министерство на правосъдието е посочено от ищеца, че се изразяват в извършването на пристрастна проверка на ЧСИ К. в нарушение на правото на ЕС.

Пред ТгрС ищецът Д. е оттеглил иска си против ответника Окръжен съд Бургас и производството по отношение на същия е прекратено, а определението е влязло в сила. След постъпило становище от другия ответник Министерство на правосъдието, съдът е постановил атакуваното с частната жалба определение, с което е прекратил делото, тъй като министерството няма качеството на процесуален субституент на държавата, както и защото искът е погасен по давност.

При така установената фактическа обстановка, ЯОС намира, че частната жалба е процесуално допустима - подадена е в законоустановения срок, от страна в процеса, имаща право и интерес от обжалване и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт. Разгледана по същество ЯОС намира частната жалба за основателна по следните съображения:

Както и първоинстанционният е квалифицирал иска в изготвения с определение № 27/10.02.2022 г. проекто-доклад, същият е с правно основание чл.2в от ЗОДОВ във връзка с чл.4, §3 от ДЕС – иск за вреди причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС. Редът за разглеждане на искове срещу държавата за вреди от нарушение на правото на ЕС е посочен в чл. 2в, а именно, че исковите се разглеждат от съдилищата по реда на: АПК – за вреди по чл. 1, ал. 1, както и за вреди от правораздавателната дейност на административните съдилища и Върховния административен съд или ГПК – извън случаите по т. 1, като ответникът по делата се определя по реда на чл. 7. Въпроса относно подсъдността на настоящия спор – да бъде разгледан от районен или административен съд е разрешен от петчленен смесен състав на ВАС и ВКС по адм.д.№ 32/2020 г. и делото е изпратено по подсъдност на Районен съд Бургас. В този случай ответникът по делото следва да бъде определен по чл.7 от ЗОДОВ – искът се предявява срещу органите по чл. 1, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. В настоящият случай, както и смесеният състав на ВАС и ВКС е приел, по отношение на юридическото лице-ответник Министерство на правосъдието претенциите на ищеца Д. са за

причинени му от това министерство вреди от контролната му дейност – неосъществена в съответствие със закона проверка на дейността на ЧСИ. Съгласно чл.372 ал.1 т.1 от ЗСВ към министъра на правосъдието има инспекторат, който проверява дейността на държавните и частни съдебни изпълнители, както и дейността по образуване, движение и приключване на изпълнителните дела и анализира практиката по тези дела. Тази дейност по съществото си е контролна от страна на Министерство на правосъдието и оплакванията на ищеца са за осъществяване на тази дейност в нарушение на правото на ЕС, от което са произлезли претендираните неимуществени вреди.

При тези фактически обстоятелства – посочени действия или бездействия на Министерство на правосъдието, от които се твърдят причинени на ищеца неимуществени вреди и при прилагането на специалния закон - ЗОДОВ, министерството безспорно е процесуален субституент на държавата като неин орган, съответно надлежна страна ответник.

Определението на районния съд за прекратяване на делото е неправилно и в частта, в която е прието, че искът е недопустим поради изтекла погасителна давност. Въпросът относно наличието на изтекла погасителна давност е въпрос по същество на спора, а не по неговата допустимост и следва да бъде разгледан от съда при постановяване на съдебния акт при разрешаване на спора по същество.

Предвид изложеното, ЯОС счита, че е неправилно определението на районния съд за прекратяване на делото, поради което същото следва да бъде отменено, а делото върнато за продължаване на съдопроизводството и разглеждане на спора по същество.

При този изход на делото Министерство на правосъдието следва да бъде осъдено да заплати на частния жалбоподател направените в настоящото производство разноски в размер на 200 лв., съгласно представения списък по чл.80 от ГПК.

На основание изложеното, ЯОС

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 127/23.06.2022 г., постановено по гр.д.№ 380/2021 г. по описа на РС Тополовград.

ВРЪЩА делото за продължаване на съдопроизводството и разглеждане на спора по същество.

ОСЪЖДА Министерство на правосъдието да заплати на М. И. Д. чрез пълномощника му адв.С. Х. от АК Пловдив, със съдебен адрес гр.*** направените в настоящото производство разноски в размер 200 лв.

Определението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____